

1 REVISION

Zopakujte si řadové číslovky (Revise the ordinal numbers). Work with Workbook II (page 127/12, 13)

► 12. Procvičujte deklinaci řadových číslovek. Vyberte, co je správně.

1. Víš, že máme druhá / druhou dceru?
2. Jaká byla tvoje první / prvního práce?
3. Dědeček slaví šedesáté / šedesátém narozeniny.
4. Čtu pátý / pátou kapitolu knihy.
5. V páté / pátou kapitole se stane něco zajímavého.
6. Hynek byl v soutěži druhý / druhého.
7. Jana čeká čtvrté / čtvrtého dítě.
8. Červenec je sedmá / sedmý měsíc.
9. Bydlím v pátý / pátém patře.
10. Na devadesátý / devadesátém kilometru je nehoda.

► 13. Procvičujte deklinaci řadových číslovek. Napište správnou formu číslovky slovy.

Například: Babička se narodila v 19. . . . století. – Babička se narodila v devatenáctém století.

1. Viděl jsi 1. díl Pána prstenů?
2. Mluvili jsme o 1. dílu Pána prstenů.
3. Každá 5. pizza je zdarma.
4. V naší pizzerii teď mají každou 5. piz
5. Vyhrála jsem 3. místo ve školní soutě
6. Johana byla v soutěži na 4. místě.
7. Pijeme 4. pivo.
8. Chodím do fitka každý 3. den.
9. Jezdíme na chatu každý 2. víkend.
10. Sedíme v 16. řadě.
11. Máme lístky do 16. řady.
12. Znáš 1. manžela Jany?

1. první – acc
2. první~~m~~ – loc
3. pátá – nom
4. pátou – acc
5. třetí – acc
6. čtvrtém – loc
7. čtvrté – acc
8. třetí – acc
9. druhý – acc
10. šestnácté – loc
11. prvního – acc

2 VERBS WITH THE REFLEXIVE SE and SI

In Czech there are two types of the verbs with the reflexive **SE** and **SI**:

- verbs that need "se" or „si“ and you can't leave it out. These verbs only have the reflexive form, they don't exist without it. We'll have a look at some of the most popular:

sejít se, setkat se, seznámit se, rozvést se...

učit se, dívat se, vrátit se, zeptat se, bát se, napít se...

stěžovat si, odpočinout si, přát si...

- verbs with the separable „se“ or „si“, two possible ways:

a) to show the meaning of oneself or to oneself (mýt – mýt se – mýt si; česat / se, si; oblékat / se, si...)

- Petr (=subject) **myje** (=verb) **auto, dítě, okno** (=object in accusative, something that is not any way part of Petr)

observe: Petr myje **vlasý synovi** (he washes his son's hair)

- Petr **se** myje = he washes (him)self

- Petr **si** myje **vlasý** (=object) = he washes his hair / lit. hair to (him)self

b) to show the meaning of reciprocity: each other/one another (jeden druhého, jeden druhému)

- verbs with accusative = SE

Zítřa uvidím **maminku**. × Uvidíme **se** příští týden.

- verbs with dative = SI

zavoláme **si**, rozumíme **si**, dáme **si**

Remember:

- Sometimes, the presence or absence of **se** indicates different meanings, e.g.:

učit naučit	} teach	učit se naučit se	} learn
vracet vrátit	} return = give/put/send/carry/pay back	vracet se vrátit se	} return = come/go back

- Word order**

The reflexive SE and SI is placed in the second position in the sentence: Jak **se** jmenuješ?

Conditional in 2nd person singular: The regularly expected combinations *bys **se**, *bys **si** are changed into **BY SES**, **BY SIS**. E.g.: Ty by **ses** smál. Smál by **ses**. (You would laugh). Co by **sis** přál? (What would you wish?) I.e. the same forms SES, SIS as in *the past tense*: Kdy **ses** (jsi + se) narodil? Jaký lék **sis** (jsi + si) vzal?

Practice (WB II, page 129-130).

► 23. Procvičujte slovesa s neoddělitelným se nebo si. Doplňte se nebo si.

- Budeš ... ^{se} ... dívat na tu soutěž v televizi?
- Sejdeme **SE** ... ve škole.
- Hodí **SE** ti to v 9?
- Narodil jsem **SE** v Ostravě.
- Ten film **SE** mi moc nelíbil.
- Jak dlouho **SE** ... učíš česky?
- Když jel soused na dovolenou, starala jsem **SE** o jeho psa
- Zentáme **SE** učitelky, co znamená to slovo.
- Masaryk **SE** stal prezidentem v roce 1918.
- V restauraci jsme **SI** ... dali grilovaného lososa.

► 27. Procvičujte slovesa s oddělitelným se nebo si. Co kdo dělá? Doplněte k fotogramům.

Myje dítě. | Čese dreru. | Holí rúkazníka. | Myje se. | Čese se. | Holí se. | Obléká se. | Obléká dítě. | Holí si nohy.
 Čese si vousy. | Myje si vlasy. | Obléká si košili.

		
1. Myje dítě.	2. Myje se.	3. Myje si vlas.
		
4.	5.	6.
		
7.	8.	9.
		
10.	11.	12.

Holím se = holím si vousy (beard)

Holím si + (body part): hlavu/vlasy, hrudník, nohy, ruce, záda, podpaží, genitálie...

Optional: Read the dialogue in the textbook (188/3).

3 TEMPORAL EXPRESSIONS (WITHOUT PREPOSITIONS)

1 No preposition = Accusative (KAŽDÝ, CELÝ, TENTO – TATO – TOTO, MINULÝ, PŘÍŠTÍ)

1 Use the temporal expression in brackets in the correct form (of accusative).

- (Celý den) **CELÝ DEN** jsme hledali dobrý hotel.
- Uvidíme se **PŘÍŠTÍ SOBOTU** (příští sobota).

3. Pacientka zvrací **KAŽDOU HODINU** (každá hodina).
4. **MINULOU NEDĚLI** (minulá neděle) jsme byli na hezkém výletě v Českém Krumlově.
5. Mluvili jsme o filmu **CELÝ VEČER** (celý večer).
6. **CELOU STŘEDU** (celá středa) chceme zůstat doma a studovat.
7. **CELÝ PÁTEK** (celý pátek) a **CELOU SOBOTU** (celá sobota) mi bylo špatně.
8. **PŘÍŠTÍ ROK** (příští rok) se budeme stěhovat.
9. **KAŽDOU CHVÍLI** (každá chvíle) prší, vezmi si deštník.
10. **TUTO SOBOTU** (tato sobota) pojedeme do Olomouce.
11. **TENTO TÝDEN** (tento týden) přijedou moji rodiče do Brna.
12. Co budeš dělat **PŘÍŠTÍ SOBOTU** (příští sobota)?
13. **PŘÍŠTÍ ČTVRTEK** (příští čtvrtek) mám zkoušku.
14. **MINULÉ LÉTO** (minulé léto) jsme byli na Srí Lance.
15. **PŘÍŠTÍ ZIMU** (příští zima) budeme lyžovat v Alpách.

2 Revise time expressions TM U 20. Choose the correct expression.

1. **Loni/Letos** jsem měla žloutenku. Bylo to v roce 2020.
2. **Loni/Letos** budu muset jít na preventivní prohlídku k zubaři.
3. **Ještě/Už** jsem si **ne**vzal lék proti kašli. *I haven't taken it yet...*
4. **Ještě/Už** jsem měla dvakrát zápal plic.
5. **V poslední době/Loni** mě často bolí žaludek.
6. Piju alkohol **jenom** **vždycky/příležitostně**, když má někdo v rodině narozeniny.
7. Piju alkohol **vždycky/příležitostně**, když má někdo v rodině narozeniny.
8. **Vždycky/už**, když piju kávu, kouřím.
9. Pacientka **pořád/nikdy** zvrací.
10. Pacient **pořád/nikdy** **ne**byl na rentgenu plic.
11. Na jaře mám **výjimečně/vždycky** alergii. Každé jaro kvůli alergii musím brát léky.
12. **Poslední dobou/nikdy** trpím zácpou.
13. **Nikdy/někdy** jsem tak unavená, že se mi chce spát i ve dne.

<p>včera předevčirem minulý rok — loni předminulý rok — předloni tenkrát: <i>back in the past/once upon a time</i> tehdy: <i>once upon a time</i> v minulosti: <i>in past</i></p>	<p>dnes dneska tenhle rok — letos teď v současné době: <i>in present</i> v současnosti</p>	<p>zítra pozíť příští rok přes příští rok někdy (v budoucnosti) v budoucnosti: <i>in future</i></p>
<p style="text-align: center;"> obvykle: <i>usually</i> někdy: <i>sometimes</i> čas od času: <i>time to time</i> pravidelně / nepravidelně: <i>regularly / irregularly</i> výjimečně: <i>exceptionally</i> přítom: <i>during</i> zatím: <i>in the meantime</i> zatímco: <i>while</i> poslední dobou: <i>recently</i> pořád: <i>always/all the time</i> ještě: still ještě ne: not yet už: already už ne: not anymore </p> <p>a. Ještě jsem tady = I am still here...</p> <p>b. Ještě tam NEjsem = I am not there yet.</p> <p>c. Už jsem tady. = I am already here.</p> <p>d. Už NEjsem v Brně. = I am not in Brno anymore.</p>		

Kazuistika

Pacientka Adela Růžecká , r.č. **780215/111¹**, pojišťovna 211

21. 4. 2017 v 11:00 přijata na interní kliniku FN Bohunice pro potíže s vyprazdňováním – 5x denně průjem, bolesti břicha, horečka 39 ° C, únava.

Příbuzní: **manžel²** Pavel Růžecký, bytem Vídeňská, Brno, tel.: 792454016

RA:

Otec: žije, 60 let, vysoký krevní tlak.

Matka: žije, 57 let, nemá žádné nemoci.

Sestra: žije, 40 let, revmatoidní artritida.

Syn: 6 let, zdravý

Dcera: **2 měsíce³**, zdravá

PA, SA:

Pracovala jako **sekretářka v kanceláři⁴**, ale teď je na mateřské dovolené.

Bydlí s manželem a dětmi.

FA:

Kortikosteroidy

Aminosalicylát

TNF- α -protilátka

AA: penicilin⁵

Abúzus: nejuje, nepije alkohol, nekouří

OA:

dětské nemoci: příušnice, spalničky, zarděnky

Operace: **2 porody⁶**

Úrazy: fraktura **pravého zápěstí a pravé nohy⁷**.

Nemá problémy s močením, nedrží speciální dietu.

Před 19 lety⁸ byla pacientce diagnostikována Crohnova nemoc. Pacientka byla **dvakrát⁹** hospitalizována, když měla záchvat. Pravidelně navštěvuje **gastroenterologickou poradnu¹⁰**. Od té doby byla bez větších potíží.

NO:

Poslední 2 měsíce, po porodu, se zhoršil její zdravotní stav. Objevily se potíže s **průjmem¹¹**, stolice 5 krát denně, pacientka myslí, že nezhubla, ale se cítí unavená a slabá, potí v noci a má horečku.

Praktický lékař doporučil **hospitalizaci¹²** na **naší klinice¹³** k **léčbě zánětu¹⁴**.

1 Ask questions about the highlighted expressions.

1. Jaké je vaše rodné číslo? / Jaké máte rodné číslo?
2. **JSTE V DANÁ?**
3. **MÁTE DĚTI? JAK JSOU STARÉ? // KOLIK JE VAŠÍ DCEŘI?**
4. **KDE PRACUJETE? PRACUJETE TEĎ? CO DĚLÁTE? JAKÉ MÁTE POVOLÁNÍ?**

5. MÁTE NA NĚCO ALERGII? JSTE NA NĚCO ALERGICKÁ?
6. JAKÉ JSTE MĚLA OPERACE? KOLIKRÁT JSTE PO/RODILA? – NORMÁLNĚ, NEBO CÍSAŘSKÝM ŘEZEM?
7. MĚLA JSTE NĚJAKÉ ÚRAZY? JAKÉ ZLOMENINY JSTE MĚLA?
8. JAK DLOUHO SE LÉČÍTE S CROHNOVOU NEMOCÍ?
9. KOLIKRÁT JSTE BYLA V NEMOCNICI?
10. LÉČÍTE SE NĚKDE? JAK ČASTO TAM CHODÍTE?
11. JAK TO ZAČALO?
12. CO VÁM DOPORUČIL LÉKAŘ?
13. KAM VÁS POSLAL LÉKAŘ?
14. PROČ JSTE V NEMOCNICI?

2 Answer.

1. S **čím** se léčí **matka**? **S NIČÍM, JE ZDRAVÁ**
2. Proč ležela pacientka dvakrát v nemocnici? **PROTOŽE MĚLA ZÁCHVAT**
3. Jak často musí na velkou? **5KRÁT ZA DEN = denně**